

פרשת מטות מסעי – שלישי

לב (א) ומקנה | רב ה'ה לַבְנֵי
 ראובן ולבני־גד עצום מאד
 ויראו את־ארץ יְעֹזֵל ואת־
 ארץ גִּלְעָד והנה המקום
 מקום מקנה:

(ב) וַיָּבֹאוּ בְנֵי־גַד וּבְנֵי רְאוּבֵן
 וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־
 אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְאֶל־נְשֵׁי־
 הָעֵדָה לֵאמֹר:

(ג) עֲטֹרוֹת וְדִיבֹן וַיַּעֲזֹר וַנִּמְרָה
 וַחֲשֹׁבוֹן וְאֶלְעָלָה וּשְׁבֹם וְנָבו
 וּבְעֹז:

ש"י < עֲטֹרוֹת וְדִיבֹן וגו': מאַרְץ סִיחֹן ועוג הָיוּ:

(ד) הָאָרֶץ אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה
 לְפָנָי עַד־תִּשְׂרָאֵל אֶרֶץ
 מִקְנֶה הוּא וְלַעֲבָדֶיךָ מִקְנֶה:
 וַיֹּאמְרוּ אִם־מִצְאֵנוּ חֵן
 בְּעֵינֶיךָ יִתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת לַעֲבָדֶיךָ לְאַחֲזָה אֶל־
 תַּעֲבָרֵנוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן:

(ה) וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְבְנֵי־גַד
 וּלְבְנֵי רְאוּבֵן הָאֲחִיכֶם יָבֹאוּ
 לְמַלְחָמָה וְאַתֶּם תֵּשְׁבוּ פֹה:
 ש"י < הָאֲחִיכֶם: לְשׁוֹן תְּמִיחָה הוּא:

(ו) וְלָמָּה תִּנְאוּן (תְּנִיאוּן)
 אֶת־לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵעַבְרֹ
 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם
 יְהוָה:

ש"י < וְלָמָּה תְּנִיאוּן: תְּסִירוּ וְתִמְנְעוּ לָבָם מֵעַבְרֹ, שִׁיְהִיו סְבוּרִים
 שְׂאֵתָם יֵרָאִים לַעֲבֹר מִפְּנֵי הַמַּלְחָמָה וְחֹזֶק הָעָרִים וְהָעָם:

(ז) כֹּה עָשׂוּ אֲבֹתֵיכֶם בְּשַׁלְּחִי
 אֹתָם מִקֹּדֶשׁ בְּרִנֵּעַ לְרֹאוֹת
 אֶת־הָאָרֶץ:
 ש"י < מִקֹּדֶשׁ בְּרִנֵּעַ: כִּךְ שָׁמָּה וּשְׁנֵי קֳדָשׁ הָיוּ:

(ח) וַיַּעֲלֹו עַד־נַחַל אֲשַׁכּוֹל
 וַיֵּרְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיָּלִיאוּ אֶת־
 לֵב בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְבִלְתִּי־בֹא
 אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַן לָהֶם
 יְהוָה:

(ט) וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
 וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר:

(י) אִם־יֵרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֹלָיִם
 מִמַּצְרַיִם מִפֶּן עֲשָׂרִים שָׁנָה
 וּמַעַלָּה אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
 נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לִיצְחָק
 וְלִיעֲקֹב כִּי לֹא־מָלְאוּ אַחֲרָי:

(יב) בִּלְתִּי כָּלֵב בֶּן־יִפְנֶה הַקִּנְזִי
 וַיהוֹשֻׁעַ בֶּן־נֹון כִּי מָלְאוּ
 אַחֲרָי יְהוָה:

(יג) וַיַּחֲרֹאֲף יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא
 וַיִּנְעַם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה
 עַד־תֵּם כָּל־הָדֹר הָעֹשֶׂה
 הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה:

ש"י < וַיִּנְעַם: וַיִּטְלֹטְלֵם מִן "נַע וְנָד" (ס"א וְטִלְטֹלָם בָּנֵעַ וְנָד):

(יד) וַהֲנֶה קִמְתָּם תַּחַת
 אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוֹת אֲנָשִׁים
 חַטָּאִים לְסַפּוֹת עוֹד עַל חֲרוֹן
 אַף־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל:

(טו) כִּי תִשׁוּבוּן מֵאַחֲרָיו וַיִּסַּף
 עוֹד לְהַנִּיחוֹ בַּמִּדְבָּר וּשְׁחַתֵּם
 לְכָל־הָעָם הַזֶּה:

(טז) וַיִּגְשׁוּ אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גְדֻרָּת
 צֹאן נִבְנָה לְמִקְנֵנוּ פֹה וְעָרִים
 לְטַפָּנוּ:

ש"י < נִבְנָה לְמִקְנֵנוּ פֹה: חֲסִים הָיוּ
 עַל מְמוֹנָם יוֹתֵר מִבְּנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם, שֶׁהִקְדִּימוּ מִקְנֵיהֶם לְטַפָּם.
 אָמַר לָהֶם מֹשֶׁה: לֹא כֵן, עָשׂוּ הָעֶקֶר עֶקֶר, וְהַטָּפֶל טָפֶל. בָּנוּ
 לָכֶם תַּחֲלָה עָרִים לְטַפְכֶּם וְאַחֵר־כֵּךְ גְּדֻרוֹת לְצֹאנְכֶם:

(יז) וַאֲנַחְנוּ נַחֲלֵץ חֲשִׁים לְפָנָי
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר אִם־
 הִבִּיאֲנָם אֶל־מְקוֹמָם וַיֵּשֶׁב
 טַפָּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי
 יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ:

ש"י < וַאֲנַחְנוּ נַחֲלֵץ חֲשִׁים: גִּזְדִּיִין מְהִירִים, כְּמוֹ (ישעיה ח): "מִהֵר
 שָׁלַל חֵשׁ בִּזְ" (שם ה): "יִמְהַר יַחֲשִׁי"ה". לְפָנָי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: בְּרֹאשֵׁי
 גִּיסוֹת, מִתּוֹךְ שְׁגִבוּרִים הָיוּ, שֶׁכֵּן נֶאֱמַר בְּגֹד (דברים לג): "וַיִּטְרֹף
 זֶרַע אֶף־קֶדֶד". וְאֵף מֹשֶׁה חֲזַר וּפָרַשׁ לָהֶם בְּאֵלָה הַדְּבָרִים
 (שם ג): "וַאֲצוּ אֲתֶכֶם בְּעַת הַהוּא וְגו' חֲלוּצִים תַּעֲבֹרוּ לְפָנָי
 אֲחִיכֶם בְּנֵי־ יִשְׂרָאֵל כָּל־בְּנֵי־חִיל". וּבִירִיחוֹ כְּתִיב (יהושע ו):
 "וַהֲחִלּוּץ הָלַךְ לְפָנֵיהֶם". זֶה רְאוּבֵן וְגַד שֶׁקִּיְמוּ תְּנָאָם וַיֵּשֶׁב
 טַפָּנוּ: בַּעֲדֵנוּ אֲצֹל אַחֲיֵנוּ. בְּעָרֵי הַמִּבְצָר: שֶׁנִּבְנְהָ עֲכָשׁוּ:

(יח) לֹא נָשׁוּב אֶל־בְּתִינוּ עַד
 הַתַּנַּחַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ
 נַחֲלָתוֹ:

ש"י < מֵעַבְרֹ לִירְדֵן וגו': בַּעֲבֹר
 הַמַּעֲרָבִי. כִּי בָּאָה נַחֲלָתָנוּ: כִּכָּר קַבְלָנִיָּה בַּעֲבֹר הַמַּזְרָחִי:

א וּבְעִיר סָגִי, הָיָה לְבְנֵי
 רְאוּבֵן וּלְבְנֵי גַד תִּקְיָה
 לַחֲדָא; וַחֲזוּ יֵת אֶרֶע
 יַעֲזֹר, וַיֵּת אֶרֶע גִּלְעָד,
 וְהָא אַתְרָא, אַתְר כְּשֹׁר
 לְבֵית בְּעִיר.

ב וַאֲתוּ בְנֵי גַד, וּבְנֵי
 רְאוּבֵן; וַאֲמָרוּ לְמֹשֶׁה
 וְלֶאֱלֹעָזָר כְּהֵנָא,
 וּלְרַבְרָבִי כְּנִשְׁתָּא
 לְמִימָר.

ג עֲטֹרוֹת וְדִיבֹן וַיַּעֲזֹר
 וַנִּמְרָה, וַחֲשֹׁבוֹן
 וְאֶלְעָלָה, וּשְׁבֹם וְנָבו,
 וּבְעֹז.

ד אַרְעָא, דְּמַחָא יֵי יֵת
 יִתְבַּהֲא קָדָם כְּנִשְׁתָּא
 דִּישְׂרָאֵל אֶרֶע כְּשָׂרָא
 לְבֵית בְּעִיר, הִיא;
 וְלַעֲבָדָךְ, אֵית בְּעִיר.

ה וַאֲמָרוּ, אִם אֲשַׁכְּחָנָא
 רַחֲמִין בְּעֵינֶיךָ תַּתִּיחִיב
 אַרְעָא הָדָא לַעֲבָדָךְ,
 לְאַחֲסָנָא: לֹא
 תַעֲבָרֵנָא, יֵת יִרְדְּנָא.

ו וַאֲמַר מֹשֶׁה, לְבְנֵי
 גַד וּלְבְנֵי רְאוּבֵן:
 הָאֲחִיכוֹן, יִיתוֹן
 לְאַגָּחָא קֶרְבָּא, וְאַתּוֹן,
 תַּתְּבוֹן הָכָא.

ז וְלָמָּה תִּנְוֹן, יֵת לְבָא
 דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִלְּמַעְבְּרָא,
 לְאַרְעָא, דִּיהֵב לְהוֹן,
 יֵי.

ח כְּדִין עֲבָדוּ,
 אֲבָהֲתְכוֹן, כַּד שְׁלַחִית
 יִתְהוֹן מִרְקָם גִּיָּאָה,
 לְמַחֲזִי יֵת אַרְעָא.

ט וּסְלִיקוּ עַד נַחֲלָא
 דְּאַתְכָּלָא, וַחֲזוּ יֵת
 אַרְעָא, וְאוֹנִיָּאוּ, יֵת
 לְבָא דְּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּדִיל
 דְּלֹא לְמִיעֵל, לְאַרְעָא,
 דִּיהֵב לְהוֹן, יֵי.

י וּתְקִיף רַגְזָא דִּיֵּי,
 בְּיוֹמָא הַהוּא; וְקִיִּים,
 לְמִימָר.

יא אִם יַחֲזוּן גְּבִרְיָא
 דְּסְלִיקוּ מִמַּצְרַיִם, מִבֶּר
 עֲסָרִין שָׁנִין וְלַעֲלָא,
 יֵת אַרְעָא, דְּקִיִּימִית
 לְאַבְרָהָם לִיצְחָק
 וְלִיעֲקֹב: אֲרִי לֹא
 אֲשַׁלִּימוּ, בְּתֵר דְּחִלְתִּי.

יב אֶלְחִין כָּלֵב בֶּר יִפְנָה,
 קִנְזָּאָה, וַיְהוֹשֻׁעַ, בֶּר
 נֹון: אֲרִי אֲשַׁלִּימוּ, בְּתֵר
 דְּחִלְתָּא דִּיֵּי.

יג וּתְקִיף רַגְזָא דִּיֵּי,
 בַּיּוֹמָא הַהוּא, וְאוֹחֲרֵנוֹן
 בַּמִּדְבָּרָא, אַרְבַּעִין
 שָׁנִין עַד דְּסָף, כָּל דְּרָא,
 דַּעֲבַד דְּבִישׁ, קָדָם יֵי.

יד וְהָא קָמְתוֹן, בְּתֵר
 אֲבָהֲתְכוֹן תַּלְמִידֵי,
 גְּבִרְיָא חִיבִיָּא:
 לְאוֹסְפָא עוֹד, עַל תְּקוּף
 רַגְזָא דִּיֵּי עַל יִשְׂרָאֵל.

טו אֲרִי תַתּוּבוֹן, מִבְּתֵר
 דְּחִלְתִּיָּה, וַיּוֹסִיף
 עוֹד, לְאוֹחֲרוֹתְהוֹן
 בַּמִּדְבָּרָא; וַתַּחֲבִּלוֹן,
 לְכָל עַמָּא הַדִּין.

טז וַקְרִיבוּ לְוִתִּיָּה
 וַאֲמָרוּ, חֲטָרִין דָּעוּן
 נִבְנִי לְבַעֲיִרְנָא הָכָא,
 וַקְרוּיִן, לְטַפְלָנָא.

יז וַאֲנַחְנָא נִזְדַּרְזוּ מִבְּעִין,
 קָדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, עַד
 דִּנְעִילְנוֹן, לְאַתְרֵהוֹן;
 וַיִּתִּיב טַפְלָנָא בְּקִרְוִין
 כְּרִיכֹן, מִן קָדָם יִתְבִּי
 אַרְעָא.

יח לֹא נָתוּב, לְבַתְּנָא עַד,
 דִּיחֲסִנוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 גְּבֵר, אַחֲסִנְתִּיָּה.

יט אֲרִי לֹא נַחֲסִין
 עֲמַהוֹן, מֵעַבְרָא
 לִירְדְּנָא וְלַהֲלָאָה: אֲרִי
 קַבְלָנָא אַחֲסִנְתָּנָא
 לָנָא, מֵעַבְרָא לִירְדְּנָא
 מְדִנְחָא.